

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 414

van **KARL VANLOUWE**

datum: 14 juli 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Illegale migratie uit Wit-Rusland - Impact

Sinds de zomer van 2020 zakten de betrekkingen tussen de Europese Unie (EU) en Wit-Rusland naar een historisch dieptepunt naar aanleiding van de gewelddadige reactie van het regime van president Loekasjenko op de democratische protestgolven. Tot op heden blijven de relaties tussen de EU en Wit-Rusland bijzonder conflictueus.

Recentelijk kreeg het aanslepende conflict een nieuwe dimensie, nu uit cijfers van de Litouwse overheid blijkt dat in 2021 maar liefst 1714 illegale migranten het grondgebied van Litouwen (en zo ook dat van de EU) via Wit-Rusland bereikten, een enorme stijging in vergelijking met 2020 (74). De Litouwse regering, overigens gesteund door EU-Commissaris Ylva Johansson, meent dat president Loekasjenko deze illegale migratie niet alleen toelaat maar bovendien ook stimuleert als drukingsmiddel in het conflict met de EU. Zo berichten bepaalde media dat het Wit-Russische regime opereert via het aanbieden van tijdelijke visa en covidvaccinatiebeloftes. Frontex bevestigde reeds een interventieteam ter plekke te sturen om de Litouwse autoriteiten bij te staan. Die laatste hebben het over een onhoudbare migratiedruk.

Het gebruik van illegale migratie als een politiek drukingsmiddel is bijzonder zorgwekkend. Jammer genoeg betreft het hier geen geïsoleerd feit. In het verleden hanteerden bijvoorbeeld ook Marokko en Turkije vergelijkbare praktijken.

Gelet op het regelmatig karakter van deze verwerpelijke praktijken, alsook op de onhoudbare migratiedruk op Litouwen en de mogelijke repercussies voor andere EU-lid- en deelstaten, is het essentieel om de situatie zo snel mogelijk onder controle te krijgen, zowel op korte als op lange termijn.

1. Beschikt de minister-president over betrouwbare cijfers inzake de impact van deze illegale migratieroute op Vlaanderen?
2. Heeft de minister-president plannen om op Europees niveau initiatieven te nemen om de illegale migratie vanuit Wit-Rusland tegen te gaan? Op welke manier kan Vlaanderen bijdragen aan het verhinderen van het gebruik van illegale migratie als politiek drukingsmiddel op de EU?
3. Is de minister-president van plan om op diplomatiek niveau initiatieven te nemen om bij te dragen aan een normalisering van de relaties tussen de EU en Wit-Rusland?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 414 van 14 juli 2021

van **KARL VANLOUWE**

1. De situatie aan de grens met Litouwen, maar intussen ook aan de grens met Polen, is inderdaad zorgwekkend. Het Wit-Russische regime zet moedwillig vluchtelingen in als wapen om EU-landen te ondermijnen en als tegengewicht tegen de Europese sancties. Dat is uiteraard een verwerpelijke tactiek die ik ten zeerste aanklaag.

Volgens de meest recente informatie van de Europese Commissie, is de situatie aan de externe EU-grenzen met Wit-Rusland gestabiliseerd op vlak van aankomsten in de laatste weken, maar de migratiedruk blijft bestaan.

Op vlak van concrete cijfers, kan ik op basis van de laatste mij bekende cijfers van de Europese Commissie meedelen dat in Litouwen in 2021 in totaal reeds 4142 aankomsten geregistreerd werden, in 2020 waren dat er slechts 74. In Polen werden 1330 aankomsten geregistreerd in 2021, in vergelijking met 61 aankomsten in 2020. In Letland kwamen 377 mensen aan in 2021, in vergelijking met 3 aankomsten in 2020. Deze mensen worden opgevangen in de landen in kwestie, dus er is geen directe impact van deze immigratie uit Wit-Rusland op Vlaanderen.

2. De Vlaamse Regering toonde zich al meermaals voorstander van een kordate Europese reactie tegen het regime van Loekasjenko en ik zal deze lijn blijven aanhouden. Ik blijf ervan overtuigd dat het Europese niveau het geschikte niveau is om Wit-Rusland aan te spreken over het Loekasjenko-beleid. Mijn diensten blijven de zaak uiteraard wel nauwgezet opvolgen.
3. Zoals gesteld, ben ik ervan overtuigd dat het Europese niveau het geschikte niveau blijft om Wit-Rusland aan te spreken over het Loekasjenko-beleid. Ik steun met andere woorden de Europese positie ter zake. Zoals u weet, sprak ik op 8 juni jongstleden de Wit-Russische ambassadeur naar aanleiding van de kaping van het Ryanair-vliegtuig en de arrestatie van journalist Roman Protasevitsj (op 23 mei) en het geweld tegen betogers in Wit-Rusland. Bij eventuele nieuwe gelegenheden zal ik zeker niet nalaten om de relatie tussen de EU en Wit-Rusland onder de aandacht te brengen.